

" वणिज्य शाखेत अर्थशात्राची भूमिका व महत्व "

प्रकल्प

संशोधक

रोहन ढेपे
शुभम खडसे
दीपी शास्त्रकार

तुषार संगमवर
नागराज देवगडे
रिया इवंती

मार्गदर्शक

प्राध्यापक डॉ.एस.बी. तेलंग

विवेकानंद महाविद्यालय, भद्रावती

प्रस्तुत प्रकल्प गोंडवाना विद्यापीठ गडविरोलीच्या अंतर्गत बी.कॉम सेमिस्टर ६ करीता
अभ्यासक्रमानुसार पदवी प्रदानासाठी सदर करण्यात येत आहे.

विवेकानंद महाविद्यालय, भद्रावती

सत्र २०२१ - २०२२

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, विवेकानंद महाविद्यालय भद्रावती बि.कॉम. सेमीस्टर ६ चे विद्यार्थी तुषार संगमवार, रोहन ढेपे, नागराज देवगडे, दिप्ती शास्त्रकार, शुभम खडसे, रिया इवंती यांनी वाणिज्य शाखेत अर्थशास्त्राची भुमीका व महत्व या शिर्षकाअंतर्गत प्राचार्य डॉ. एस. बी. तेलंग यांच्या मार्गदर्शनात प्रकल्प कार्य पूर्ण केले आहे.

हा प्रकल्प गोडवाना विद्यापीठ गडचिरोली बी.कॉम. सेमीस्टर ६ च्या सत्र २०२१-२२ या परिक्षेची आंशीक पूर्तता म्हणून सादर करण्यात येत आहे.

मी प्रमाणीत करतो की उपरोक्त विषयावरिल हा लघूशी^{श्री}प्रबंध प्रकल्प कार्य परीक्षेसाठी सादर करण्याच्या योग्यतेचा आहे.

स्थळ:- भद्रावती

दिनांक:-

प्राचार्य

डॉ. एन.जी.उमाटे सर
विवेकानंद महाविद्यालय, भद्रावती

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, विवेकानंद महाविद्यालय, भद्रावती बी.कॉम सेमिस्टर ६ चे विद्यार्थी रोहन ढेपे तुषार संगमवर शुभम खडसे नागराज देवगडे दीस्पी शास्त्रकार रिया इवंती यांनी "वणिज्य शाखेत अर्थशात्राची भूमिका व महत्व"या शीर्षकां अंतर्गत प्रा.डॉ.एस.बी.तेलंग यांच्या मार्गदर्शनात प्रकल्प कार्य पूर्ण केले आहेत.

हा प्रकल्प गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली बी. कॉम सेमिस्टर ६ च्या सत्र २०२१-२०२२ या परीक्षेची आशिक पूर्तता म्हणून सादर करण्यात येत आहे. मी प्रामाणिक करतो की, उपरोक्त विषयावरील हा लघुशोध प्रबंध (प्रकल्पकार्य) परिक्षेसाठी सादर करण्याच्या योग्यतेचा आहे.

स्थळ: भद्रावती

दिनांक:

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ.एस.बी.तेलंग

विवेकानंद महाविद्यालय, भद्रावती.

प्रतिज्ञापत्र

आम्ही विवेकानंद महाविद्यालय भद्रावती बी.कॉम सेमिस्ट ६ चे विद्यार्थी
तुषार संगमवार, रोहन ढेपे, नागराज देवगडे, दिप्ती शास्त्रकार, शुभम खडसे,
रिया इवंती या प्रतिज्ञापत्राव्दारे घोषित करतो की, गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली
व्हारे २०२१—२०२२ या शैक्षणिक सत्रात होणाऱ्या वाणिज्य पारंगत या
अभ्यासक्रमा करिता वाणिज्य शाखेत अर्थशास्त्राची भुमीका व महत्व या
विषयावर लघूशोध प्रबंध सादर करीत आहोत.

हा लघूशोध प्रबंध (प्रकल्पकार्य) प्राध्यापक डॉ. एस. बी. तेलंग यांच्या
मागदर्शनाखाली पूर्ण केले आहे. तरी आम्ही घोषित करतो की, प्रस्तुत प्रकल्प
आमचा असून या आधी अन्य कोणत्याही विद्यापीठात हा प्रबंध सादर केला
नाही.

LFkG%& Hknzkohr

दिनांक:—

संशोधनकर्ते

तुषार संगमवार

रोहन ढेपे

नागराज देवगडे

दिप्ती शास्त्रकार

शुभम खडसे

S.S.Khadse.

रिया इवंती

ऋणनिर्देश

गोंडवाना विद्यपिठाच्या वाणिज्य पारंगत अभ्यास क्रमाच्या आंशिकपुर्ततेच एक भाग म्हणून प्रकल्प प्रयोजन आहे.

प्रकल्प पूर्ण झाल्याचा हर्ष असतानाया प्रकल्पाच्या निर्मितीसाठी प्रत्येक व अप्रत्येक्षा कळत नकळत हाताभार लावला आणि त्यांचे आमच्यावर असलेल्या ऋणांची जाणीव झाली इतरांच्या ऋणातुन मुत्क व्हाची अदम्य ओळ मानवी मनाला लागलेली असते. मनुष्य काही तरी निमित्त असताना अनेकांच्या प्रत्येक अप्रत्येक पणे कार्यात सहभागीणलेले असतात आणि जेव्हा ते कार्य पूर्ण होते तव्हा त्या सर्वांचा सहकार्याचा सुजनशील अविष्कार आपल्या दृष्टिस येतो. आमचे प्रकल्प मार्गदर्शक व अष्टपैलू व्यक्तिमत्वाचे वाणिज्य विभाग प्रमुख प्राध्यापक आदरनिय प्रा.डॉ.एस.बी.तेलंग यांनी यानी आम्हाला वेळोवेळी आपुलकीची वागणूक देत अभ्यास पूर्ण मार्गदर्शन केल्या बदल आम्ही त्यांचे अत्यंत ऋणी आहोत. विवेकानंद महाविद्यालय, भद्रावतीचे प्राचार्य डॉ. एन.जी.उमाटे यांनी प्रकल्प कार्यात आम्हाला वेळोवेळी मनापासून सहकार्य केल्याबदल आम्ही त्यांचे ऋणी आहोत.

आम्हाला वेळोवेळी आवश्यक संदर्भग्रंथ उपलब्ध करून दिल्या बदल महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयाची सुद्धा आम्ही आभार आहोत.

ज्यांनी आम्हीला अतुलनिय त्याग, प्रेम, ममत्व देऊन आमच्या आर्थिक समस्या दूर केल्या ते आमचे आई—वडिल याचं अंतःयांचे अंतःकरणपूर्वक आभार मानतो.

धन्यवाद!

अनुक्रमणिका

अनुक्र		पेज नं.
1.	अर्थशास्त्र	3
2.	अर्थशास्त्र म्हणजे आर्थिक वर्तनाचे शास्त्र	6
3.	सूक्ष्म अर्थशास्त्र	13
4.	वार्षिक दरडोई उत्पन्नाचा विकासदर	19
5.	समाजवादी अर्थव्यवस्था	35
6.	अर्थव्यवस्थेची अर्थ-सामाजिक वैशिष्ट्ये	41
7.	अर्थशास्त्र सामाजिक विज्ञान	65